

Başkaldır! Ücretli Köleliğe Son Ver!

İşbaşı

Aylık İşçi Gazetesi

Sayı: 59 /Ekim 2021

“Ülke Yönetimine Talip Olmaktan Vazgeçin”

Erdoğan grup toplantısında muhalefeti yönelik olarak, “Ülkenin yönetimine talip olduklarını söylemekten vazgeçmelerinin kendileri için daha iyi olacağını da hatırlatmak istiyoruz” dedi.

Bunun ne anlama geldiğinin ilk işareti Adalar’da verildi. Bilal Erdoğan’ın kurucusu olduğu TÜ-GVA’nın İBB’den kiraladığı mekan mahkeme kararına rağmen boşaltılmadı. Ne dersiniz; Küçük bir mekan boşaltılmasını polis barikatıyla engelleyenler iktidarı bırakır mı?

Savunmada Kalmak

İktidardaki her oligark kendi ekonomik ve politik güvenliğiyle toplumsal gelişme arasındaki çelişkiler büyüdükçe gerçeklikten kopar. Onun için tek ölçü kendi ekonomik ve politik güvenliğidir. Gerçeklikten bu kopuşla, gerçek olan her şey ona gerçek dışı olarak görünür. Bu da kendini ve birbirini yadsıyan politika ve söylemde dışa vurur. Politika ve söylemdeki çelişkiler, halkın duyarlılıkları ve endişeleri (din, istikrar-sızlık, terör vb.) üzerinden yürütülen algı ile örtülür.

Erdoğan’a göre bugün yaşadığı sorunlar nedeniyle eleştiren, yakınan, öfkesini dile getiren, eylem yapan hiç kimse gerçek değildir. Örgütlenme ve eylem öz-

gürlüğü için mücadele eden herkes terördür. Sendikal hakları, asgari ücretle yaşamını sürdüremediği için mücadele eden işçiler işçi değildir. Açık hapishane haline getirilmesine karşı, bilimsel, özerk üniversite için mücadele eden, kayyumlara karşı direnen, barınma hakkını savunan öğrenciler, öğrenci değildir. HES’ler ve maden arama sahalarıyla yaşam alanları yok edildiği için direnen, mülkiyet hakları yok edilen yoksul köylüler, köylü değildir. Ücret artışı, gasp edilen emeklilik hakkı için mücadele eden emekliler, emekli değildir. İstanbul sözleşmesini savunmak için sokaklara çıkan, öldürülmeye ve tacize direnen kadınlar, kadın değildir.

sf 3’de

Maymun Kadar Olmak

Murat Kalender

Maymun deneyini bilirsiniz. Biribirlerini görme-
yen iki maymuna kafeslerinde bulunan çakıl taşları
karşılığında bir tane üzüm veriliyor. Maymunların
ikisi de üzüm sever olduğu için alışverişten gayet
memnunar. Bu deney 15-20 kez sürdürülüyor, sorun
çıkıyor. Ardından maymunların çok sevdiği salata-
lık değişimiyle deney sürdürülüyor, yine sorun yok.

Sonra aynı iki maymun, birbirlerini görecek şe-
kilde oluşturulmuş camekânlara konuluyor. Yine
çakıl taşı karşılığında üzüm veriliyor ikisine de! İki
maymun da alışverişten memnun. Sorunsuz alışve-
riş sürerken, birine üzüm veriliyor, diğerine salata-
lık. Salatalığı da en az üzüm kadar seven maymun
diğerine verilenin aynısı verilmediği için salatalığı,
deneycinin kafasına fırlatıyor. Tesadüf mü diye yine-
leniyor ama her seferinde ikinci maymun salatalığı
kabul etmiyor!

Başkalarına hayvan, maymun ve benzeri hakaret
edenlere duyurulur! Maymun kadar hak arama duy-
gusu olan ve adalet isteyen kaç kişiyiz acaba? Kendi-
sine farklı davranılmasına maymun kadar tepki veren
kişilerin sayısını biliyor muyuz? Veyahut kendimiz
maymunların verdiği tepkiyi verebiliyor muyuz?

Milyarderlere milyonlarca dolar hibe edilirken,
kafamıza savrulan hediyeleri almak için biribirimizle
yarışıyor olmamızı maymunlara göstersek nasıl gü-
lerler acaba? Para musluklarının sonuna kadar açıl-
dığı büyük holdingleri görüp de, kendilerine verilen
kredilere sevinen KOBİ patronlarının durumuna
maymunlar nasıl üzülür, kim bilir? Milyar dolarları
kazanan büyük patronların vergi borçları silinirken,
kendilerine vergi affı çıkaranlara sevgi seli yerine,
maymunlar nasıl tepki verirdi acaba? Yardım kuru-
luşları önlerinde aşağılanarak üç kuruş yardımı almak
için bekleyenlerin, yardım severlere(!) dua etmesine
maymunlar ne der? Hayır-hasanat yapmak için bir
kaç yerden maaş, hem de ortalama maaşların on katı
maaş alanları görüp de asgari ücrete eyvallah diyen
maymun bulabilir miyiz bu dünyada! Emekli maaşı,
kalantor emeklilerin onda biri olup, başka başka yer-
lerden de nemalanan kalantor emeklilere alkış tutan
kaç maymun bulabilirsiniz?

Verilene eyvallah dediğimiz sürece, var olan ak-
lımızın maymun akli kadar işe yaramadığını algıla-
yacağız önce! Ancak ondan sonra haksızlıklara kar-
şı çıkmayı akıl edebiliriz! Bir el yağda, bir el balda
olanların, “yağ-bal iyi şeyler değil” demelerine inan-

mayıp, bir yuh çekebilmeliyiz ki, insan olalım.

İtiraz etmeyince, sorunlarımız çözülemez. Elbette
maymunların yaptığı gibi bireysel tepkiler de sorun-
larımızı çözmeyecektir. İnsan oluşumuz bizi birlikte
yaşamaya yönlendirmiş. Ama sürü değil, birlikte ya-
şamak! Birimizin yapamadığını, diğerimiz yaparak
birbirimizi tamamlamak.

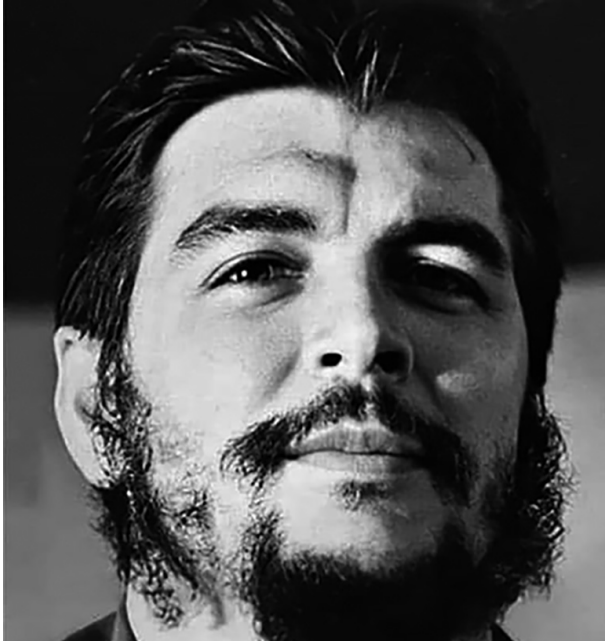
Muktedirler bunu çok iyi bilip analiz ettikleri için
muktedir. Onun için sadakalarla yönetiyorlar. Sa-
dakaları öyle yaygınlaştırıyorlar ki, karşı çıkılmaz
hallere vardiıyorlar işi. Zamanla senin sadakan be-
nimkinden daha iyidirleri tartışıyorlar insanlara!
Sonunda sadaka alanlarla almayanlar, az alanlarla
çok alanlar, sadaka alanların itibarlıları ve itibarsız-
ları gibi sınıflandırıyorlar.

Ve yönetiyorlar!

Karşı çıkmak lazım adaletsizliklere. Karşı çıkmak
lazım tek tek değil hep birlikte. Bir araya gelip neden
sadakalara muhtaç kaldığımızın muhasebesini yap-
malıyız. Neden en çok çalışanlar sadakalara eyvallah
diyor da, asalaklar her şeyin sahipleri diye kafa yor-
mamız; kafa yorduktan sonra, sadakalarını kafalarına
fırlatmamız gerekiyor.

Onun için, örgütlü olmalı insan. Örgütlü olmayan
insanın herhangi bir sürüden farkı olmaz. Kapita-
lizm insanları, modern sürü haline dönüştürdüğü için
sürdürüyor barbarlıklarını. Onların barbarlıklarını
sürdürmelerinin tek nedeni ise, İşçi Sınıfının çok
çalışması ve kendilerinin olması gereken farkında
olmaması! Farkında olabilmek için de örgütlü olmak
lazım. Bu örgütlülüğü onların vazgeçemeyeceği,
yaşamalarını sağlayanlar olan İşçi Sınıfına yaymak
lazım. Kısacası İşçi Sınıfının kılavuz örgütünü oluş-
turup, onun gösterdiği yoldan yürüyenleri çoğaltmak
lazım! İşte o zaman kim kime ödül adı altında sadaka
vermeye kalkışır veya kim kimi bu dünyadan gönde-
rir, yaşayarak görürüz!

CHE 93 Yasında

54 yıl önce (9 Ekim 1967)Bolivya'da ölümsüzleşen enternasyonalist devrimci Ernesto Che Guevara'yı, ölümünün bu yıldönümünde kendi ölümsüz sözleriyle anıyoruz:

* “Her şey çocuklara daha mutlu bir dünya bırakabilmek içindi.”

* “Ezilen halkı anlamak için komünist, sosyalist, solcu, sağcı, ateist ya da dindar olmak gerekmiyor... İnsan ol yeter”

* “Dünyanın hiçbir yerinde meydana gelen olaylara kayıtsız kalamayız. Bir ülkenin emperyalizme karşı zaferi bizim zaferimizdir, aynı şekilde yenilgisi de bizim yenilgimizdir.”

* “Ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin. Savaş sloganı kulaktan kulağa yayılacaksa ve silahlarımız elden ele geçecekse ve başkaları mitralyöz sesleriyle, savaş ve zafer naralarıyla cenazelerimize ağıt yakacaklarsa ölüm hoş geldi, safa geldi.”

* “Bir çiçeği öldürebilirsiniz ama baharı öldüremzsiniz.”

* “Özgürlüğün en büyük düşmanı, halinden memnun olan kölelerdir.”

* “Nerede ezilen bir halk varsa oralıyım.”

* “Dünyanın neresinde olursa olsun, haksız yere birisinin suratına atılan tokadı kendi suratında hissetmeyen kişinin insanlığından şüphe ederim.”

* “Aç insanların karnını doyurduğum zaman bana kahraman diyorlar. Bunların neden aç olduğunu sordüğüm zaman ise; bana komünist diyorlar.”

* “İnsanlık aşkı, doğruluk ve adalet aşkı. Bunları taşımıyorsa benliğinde, gerçek bir devrimci değildir o.”

* “Hayatta daima gerçekleri savun! takdir eden olmasa bile, vicdanına hesap vermekten kurtulursun.”

* “Bir insan, sosyalist olduğunu söyleyip de bir sosyalist gibi davranmıyor, bir devrimci gibi yaşamıyorsa o bir soytarıdan başka bir şey değildir.”

sf birden devam

Savunmada Kalmak

Artan maliyetler karşısında kendi emeğinin hakkını savunan çiftçi, çiftçi değil. Gerçek bir eşitlik için, siyasal ve toplumsal hakları için mücadele eden Kürtler, Kürt değildir. Kısaca ellerinden alınmak istenen kazanımlarını korumak için direnen, daha yaşanılır bir dünya için mücadele eden herkes, gerçek olmayandır, teröristtir.

Toplumda bu kadar gerçek olmayan varsa, mutlaka gerçek olanlar da vardır. Erdoğan'a göre bunlar, yoksulluğu bir kader olarak kabul edip tevekkül edenler ve “gerçek” olmayanların üzerinden kazananlardır. Tevekkül ettikleri için gerçek kabul edilenleri bir yana bırakırsak gerçek olanlar, gerçekte bir avuç tufeylidir. Sömürücüler, kamu ihaleleri üzerinden büyük vurgunlar yapanlar, imar çeteleri, halktan toplanan vergilerle beslenenlerdir.

Peki Erdoğan; direneni, mücadele edeni gerçek olmamak, teröristlikle suçlarken kendi hak ve özgürlükleri için direnenler bu saldırıyı nasıl karşılıyor? Genelleme yapmak istemiyoruz ama ortaya çıkan manzara “gerçek” olmayanların bu saldırı karşısında savunma pozisyonunda kaldıklarıdır. Çoğunlukla saldırı karşısında savunmaya geçerek, terörist olmadıklarını, herhangi bir örgütle ilişkileri olmadığını, örgütsüz olduklarını ispatlamaya çalışıyorlar. Bununla hem psikolojik üstünlüğü, farkında olunup olunmadığından bağımsız olarak, karşı tarafa bırakıyorlar, hem de bedel ödenerek verilen mücadeleyi önemsizleştiriyorlar.

Sosyalist hareketin 1980 darbesinden sonraki dönemde kullanmaya başladığı, bugün hemen her eylemin temel sloganı haline gelen “Direne Direne Kazanacağız” sloganı bu savunma pozisyonunda kalmayı bir anlamda mutlaklaştırıyor. Sürekli direnmeyi öne çıkaran, savunmaya yönelik bir mücadele kurgusu kaybetmeye mahkûmdur.

Elbette devrimci hareketin gerilediği dönemlerde gündeme gelen savunmaya dayalı mücadele, sınıf mücadelesinin önemli taktik araçlarından biridir. Elde edilmiş mevzileri korumaya ve geliştirmeyi hedefleyerek savunmadan çıkışın olanaklarını biriktirir. Ancak sloganda olduğu gibi savunmayı mutlaklaştırarak savunma pozisyonundan çıkılamaz. Çünkü direne direne ancak var olan korunabilir. Kazanmak için ise saldırı pozisyonuna yükselmeye hizmet edecek bir taktik gereklidir. Bunun için başka bir slogana, savunmayla saldırıyı birleştirecek bir slogana ihtiyaç vardır. “Savaş Savaşa Kazanacağız” sloganı tam da bu görevi üstleniyor.

Çoban Ateşleri

Mustafa Özkan

Oldum olası, başını sokacak yeri olmayan milyonlar var bu ülkede! Az çok işi olan birinin, bir ay çalıştığı paranın yarısını barınmaya verdiğini hepimiz biliyoruz. Ara sıra iş bulanların ise, derme çatma gecekondualarda barındığını... Terk edilmiş harabelerde barınan bir çok insan var! On kişinin bir odaya sığındığı barınaklarda yaşayan bir sürü insan topluluğunu gözlerden ırak tutmaya çalışıyor, medya organları! Şimdi bunlara 'barınacakları yer var, daha ne olsun!' deniliyorsa cami avlularında ve banklarda yatan bir sürü evsizler için ne diyecekler?!

müş, pahalı daire fiyatlarına veriliyordu öğrencilere!

Özel yurtlar o zamanlar da vardı. Büyük çoğunluğu, devlet yurtları gibi, çok yataklı koğuşlardan oluşmasına rağmen, yine çok pahalıydılar. Ama hiç değilse şu veya bu cemaatin değil, çoğunluğu emekli eğitimcilerin oluşturduğu yurtlardılar.

80'li yıllar evde de olsa, yurttan da olsa öğrencilere koyun muamelesi yapılan yıllardı. "Yaşadığın yer asker koğuşundan farklı yerler de olsa, bodrum katlar da olsa şükredeceksin. Okulu kazanmış, okuyorsun ya daha ne istiyorsun" denildiği yıllardı. Öğrencilerin yarısı sözde evlerinde, yalnızca kiraya yetecek paraları denkleştirdiler mi, kendilerini mutlu sayıyorlardı. Öğlenleri okulda çıkan kalitesiz yemek, akşamları bir somun ekmek, sabaha evden getirilenler varsa, idare ediliyordu!

Öğrencilerin barınma sorunu önceden beri hep var olan bir problem. Eskiden, öğrenci sayısının azlığı, barınma alışkanlıkları ve askeri koğuşlar gibi oluşturulan yurtlar yüzünden pek göze çarpmıyordu ama yine vardı.

1960-70'li yıllarda yurtlar, güvenlik sorunları ve saldırılar nedeniyle, barınmaktan çok mevzileri kaybetmeme alanları halindeydi. 10-15 kişilik koğuşlarda koyun koyuna yatıyordu öğrenciler. Okula güvenle gidebilmek için, arkadaşlarıyla yan yana olmak isteyenler ek yataklara bile razıydı. Aynı yatakta iki kişi yatanlar bile vardı.

Buna rağmen yer bulamayanlar veya yurtları kuşatılmış olanlar, bir kaç kişi bir araya gelip ev tutuyorlardı. Bu evlerin çoğunun evle uzaktan yakından bir alakası yoktu. Özellikle çatışmalı yıllarda ev sahipleri öğrenciye ev vermek istemiyordu. Kendi yakınları veya çocukları başka illerde aynı sorunları yaşıyor olmalarına rağmen! Öğrenci evi denilen yerlerin çoğu, güneş görmeyen bodrum katlardan oluşuyordu. Her apartmanın altındaki bodrumlar derme çatma düzenlemelerle kiralık ev haline dönüştürül-

90'lı yıllarda yer yer başkaldırırlar olsa da o korku iklimiyle geçip gitti. Bir yöre için öğrenci, ganimetti o yıllar. Yöre halkı öğrencilere; öğrenciler gelecek, işe yaramaz barınaklar kiraya verilecek, gıda değeri olanlardan ziyade, karın doyurma yerler işletilerek para kazanılacak gözüyle bakıyordu. Devlet ise hiç karışmıyordu bu işleyişe. İki günlük öğrenci harcamasına karşılık gelen öğrenci kredileriyle övünüyorlardı, o kadar.

Şimdi beş yıldızlı otel kıvamında özel yurtlar var. Bu yurtlarda kalma şansına sahip olan öğrenci sayısı, var olan öğrenci sayısının binde biri bile değil; onunla övünüyor devleti yönetenler, dolayısıyla devlet! Beş yıldızlı otel kıvamında devlet yurtları da var, onlara ulaşabilmek içinse, hatırlı tanıdıkların olmalı, onlar da öğrencilerin yüzde beşi bile değil; gençlik bakanı onunla övünüyor! Diğer devlet yurtlarındaki askeri koğuş misali 6-10 kişilik odalara ek yataklar atılarak, kapasite yükseltildiği içinse, devletin tüm birimleri övünüyor! Sıradan özel yurtların fiyatı ise öğrencinin babasının ve anasının aylık kazançlarına eşit veya daha fazlası!

Eskiden olduğu gibi ışık görmeyen bodrum kat-

larda yaşan öğrenci sayısı belki az ama öğrenciye sunulan eşyasız evlerin en ucuzu 1500 liradan başlıyor; kiraların çoğu emekli maaşına eşit! Eşyalı evlerin ücreti ise, asgari ücret civarı veya daha üzerinde! Özellikle salgın sebebiyle, öğrencileri ganimet sayıp, devlete başkaldıramayanlar, zararlarını öğrencilerden, yani kendi çocuklarından çıkarmak istiyormuşcasına rant kavgasına giriştiler! Yardımların, para babalarına gidişine ses çıkarmayanlar, gözlerini öğrencilere diktiler!

Gözlerini öğrencilere diken en önemli grup ise, devletin olanaklarından yararlanan gerici ceamaat ve vakıflarla, onların işlettikleri yurtlar! Devlet onlara akıttığı paraya bir şey demiyor da, bir para babasının bir akşam yemeğine bile denk gelmeyen 650 liralık öğrenci kredilerini dillendiriyor. Hatta onunla da yetinilmeyip devletin en tepesinden beddualar ederek, “gözünüze dizinize dursun” diyor! Öğrenciler evde yatma şansı bulamayıp, sokaklarda barınırken, okyanus ötelere gökdelenler yapılıyor! Yüz binleri bulan normal ve lüks konutlar, müşteri beklerken, binlerce öğrenci sokaklarda kalıyor!

Öğrencilere sunulan koşullar bunlar. Özellikle de yoksul öğrencilere! Bir zamanlar yapıldığı gibi, gerici yurtlarda kalmanın yolları yapılıyor. “Ya olmayan büyük paralarla barınacaksınız, ya da itaat edip tek tip insan yetiştiren yurtlarda kalacaksınız... işinize gelmiyor-sa da okumayacaksınız” deniliyor!

Bu sunulan ahlaksız koşullara karşı çıkan az da olsa onurlu öğrenciler, ülkenin çeşitli yerlerinde çoban ateşleri yaktılar. Düştükleri durumu göstermek için, parklarda bahçelerde geceliyorlar. Kimseye bir zararı olmayan bu öğrencilere devletin yetkilileri lanetler yağıdırıyor, kolluk kuvvetlerini üzerlerine salıyor! Hatta terörist ilan ediyorlar öğrencileri! Öğrencileri terörist ilan edenler aynaya bakmıyorlar!

Bu onurlu gençlerin yanında olmak lazım. Çok haklı eylemlerine küçük de olsa omuz vermek onuru olan herkesin görevidir. Gençlerin bu çoban ateşlerini harlamak lazımdır!

Bunun için ortaya sürülen palyatif yardımlaşmalar, bu çoban ateşlerinin sönmelenmesine neden olacaktır. Üç kişi ben barındırırım, beş kişi sen benzeri yardımlaşmalar bireysel yardımlaşmalardır. Bunlar insani bir şey belki ama sorunun çözümünden çok, sorunun ötelenmesinden başka bir işe yaramayacaktır!

Bu sorunlar sosyalizm gelince çözülecek deyip, işin içinden çıkmak da bugünün sorunlarını görmezden gelmekten başka bir işe yaramaz! Bugün bu sorunların çözümünü için, bugünkü koşullarda neler yapılması gerekiyorsa azamisini yapmak gerekir. Çoban ateşi yakan gençlerin bugünkü eylemlerini onurlu bir hale getirmek için çalışmak ve tüm ülkeyi bu konuda duyarlı hale getirmek yapılacak şeylerin en önemlisidir!

En doğru örgütlenmeler, mücadele içinden doğacaksa, öğrenci hareketlerinin en güzel örgütlenme yerleri buralardır. Onun için onların yanlarında olup, çoban ateşlerini harlamak lazım! Başka söylem ve eylemler, bu ateşlerin azalmasından başka işe yaramayacak!

Enseyi Karartmayalım

Yusuf Erdem

İnsanlık, barbarlık döneminin en vahşi fakat en son evresini yaşıyor. Tarihin öyle bir kavşak noktasındayız ki, insanlığı ya barbarlık ya da yaşanılabilir bir özgürlük ve bolluk dünyası bekliyor. En az, devrimci bilim insanları ve aydınların bilimsel öngörülerini kadar önemli olan; dahi sanatçıların geleceğe dair müthiş sezgileri, günümüzde iyice yoğunlaşan karanlığı parçalıyor ve yolumuza ışık tutuyor.

Nazım Usta’nın şu iki dizesi, her insanın çok yönlü olarak kendini geliştirip gerçekleştirebileceği geleceğin komünist özgürlük toplumunu ne güzel tanımlıyor:

“Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür, / ve bir orman gibi kardeşçesine.”

Sanat da, bilim de, devrimci bilinç de içinde geleceği barındıran çok etkili bir silahtır.

Ne devrimden, ne insanlarımızdan, ne gelecekte umut kesmemeliyiz. Çözüm var; çözüm, bütün zenginlikleri üreten, bütün güzellikleri yaratan emekçilerde, bütün bilim insanlarımız, namuslu devrimci sanatçı ve aydınlarla ve umut işçi sınıfında, umut gençlerde. Bütün bu diri güçlerin dünyaya ve geleceğe bakışlarını netleştirerek örgütlenip mücadeleye girişmelerinde. Yani yine Nazım’ın dediği gibi, “Umut insanda!”

Belki çok zor olacak, ama mutlaka olacak. Sonunda biz kazanacağız; çünkü bir cümle burjuva haydutlar -bugün çok güçlü gibi görünmelerine ve tarihsel ömürlerini çoktan tamamlamış olmalarına rağmen biz yeterince örgütlü olmadığımız için tarihten gün alıyorlar. Oysa asıl güçlü olan biziz ve nihai zaferi kesinlikle biz kazanacağız; çünkü sonuna kadar haklı olan biziz ve gelecek ise yalnızca bize ait.

Ne deniyordu Avusturya işçi Marşı’nda:

“Yarını bugünden kuracaksın, /

O senin tarihin olacak.”

Şimdi daha çok çalışma zamanıdır. Şair Engin Günçe’nin dediği gibi, “Her şey hazır olmalı yarına.” Şimdi asıl görev, öncelikle ileri işçilere ve komünist kadrolara düşüyor. İşçi sınıfımızın ve emekçilerin, gençlerin ve devrimci aydınlarının bağrında, sınıfın devrimci partisini örgütleyip kök salmak. Artık hayata örgütlü olarak devrimci müdahalede bulunabilecek siyasal bir güç yaratmak zorundayız

İndomia Adkoturk

İndomia Adkoturk'te grev devam ediyor. 23 Ağustos'ta greve çıkan işçiler, patronun tüm kirli oyunlarına rağmen, eylemlerini kararlılıkla sürdürüyor. Çerkezköy'de kurulu fabrikada, Tek Gıda İş sendikasında örgütlü olan işçiler, dışarıdan gelen grev kırıcılara karşı örgütlü duruşlarını ortaya koyarken, diğer taraftan da fabrikada çalışan arkadaşlarını ikna ederek greve katılımlarını sağlayarak grevi büyütüyorlar.

Greve katılan işçilerin artmasıyla işletmede çalışan işçilere yoğun mesai yaptırılıyor. Evrensel Gazetesi'ne konuşan bir kadın işçi " grevden sonra fabrikada baskılar daha da arttı, erkeklerin yaparken zorlandığı işleri bile bize yaptırmaya çalışıyorlar, hangi bölümde işçi eksikliği varsa, işin zorluğuna bakmadan bizi oraya gönderiyorlar." dedi. Meta pazarında rekabet koşulları zorlaştıkça, patronlar bu zorlukları aşmanın en kolay yolu olarak, çalışma koşullarının iyileştirilmesi için gerekli maliyetleri kaldırmak ve işçi ücretlerini düşürmek olarak görmektedirler. Buna karşılık işçiler örgütlü, bilinçli mücadelelerini tüm bu saldırılara karşı koyabilmek için geliştirmelidirler.

Bel Karper

Bel Karper grevi 150 gündür, tüm baskı ve saldırılara karşı devam ediyor. Fransız gıda tekeli Bel Grup'a bağlı Bel Karper yönetimi, işçilerin Tek Gıda İş sendikasında örgütlenerek, kazandıkları toplu sözleşme hakkını yok sayarak, hiçbir toplantıya katılmamış, sendika temsilcisi başta olmak üzere bir çok işçiyi işten atmıştı. Tüm baskılara rağmen işçilerin bu kararlı haklı eylemini kıramayan patron, işçileri şiddetle korkutmaya çalışarak, işçilerin grev çadırına iki kez silahlı saldırı işini örgütlemiştir. İşçilerin bu meşru eylemine karşı yapılan tüm saldırılar karşısında üç maymunu oynayan burjuva devletin Çorlu'da bulunan yetkilileri, işçilerin silahlı saldırganlardan birini yakalayıp jandarmaya teslim ederek zoraki bir

tutanak tutturmuşlardır.

Bel Karper işçileri sorunlarını dile getirmek ve bir çözüm bulmak adına Adkoturk işçileriyle birlikte Tekirdağ valiliği önünde bir eylem girişiminde bulunmuş, fakat eylem çevik kuvvet polislerine verilen "Çevik Süpür" emriyle 58 işçi gözaltına alınarak dağıtılmıştır. On beş saatlik ifade işleminden sonra serbest bırakılan işçiler, grev çadırlarına geri dönmüşlerdir. Sınıf mücadelesi tarihi, işçilerin meşru hak arama eylemlerine karşı Devlet - Sermaye birliğinin ortaya konduğu bir çok deneyimle doludur. Oluşturulan bu birliği yıkmak mevcut talepleri kazanmak da ancak işçilerin birliğiyle olanaklıdır. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Tek Gıda İş Genel Başkanı Mustafa Türkel " Biz anayasanın ve yasaların vermiş olduğu hakkı kullanırken, işverenin grev kırıcılığına karşı devletin koruma gücünü, bürokratin koruma gücünü, işverenin yanında yer almasını bir kez daha kınıyorum. Yasalar herkes için uygulanmak zorundadır. Herkese çağrım görevinizi doğru yapacaksınız. İşçiler yasanın ve anayasanın vermiş olduğu hakkı kullanıyor ve işveren yasaları ihlal ederek kaçak işçi sokmaya çalışıyor. İşçi çıkartmaya çalışıyor, o yasaları ihlal ediyor biz yasalara uyuyoruz. O zaman biz onun yasaları ihlal etmesine izin vermeyeceğiz" dedi.

Aile Hekimleri

Aile Hekimleri İstanbul ve Ankara'da iş bıraktı. Aile hekimleri "Aile Hekimliğinde Ceza Yönetmeliği" yasının geri çekilmesi için, tepkilerini basın açıklamalarıyla dile getiriyorlardı, hükümetin duyar-sız tutumu karşısında hekimler kapsamlı bir protestoyla seslerini duyurmak, haklı taleplerini topluma ilk ağızdan iletmek istediler. Yenikapı meydanında bu talepleri bir mitingle dile getirmek isteyen hekimlere valilik izin vermedi. Bunun üzerine "Aile Hekimliğinde Ceza Yönetmeliği Geri Çekilsin" pankartı arkasında yürüyerek İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü önüne gelen aile hekimliği çalışanları bir basın açıklaması yaptılar. "Ne Siz Efendi, Ne Biz Köleyiz" "Direne Direne Kazanacağız" "Sağlıkçıyla değil, Pandemiyle Savaş" sloganlarının ardından, platform adına açıklamayı, Ebe ve Hemşireler Derneği Başkanı Yasemin Çelik okudu. Yapılan açıklamada "Biz Aile hekimliği çalışanları özlük haklarımızın düzeltileceği, maddi kayıplarımızın giderileceği, çalışma koşullarımızı iyileştirecek ve Türkiye'deki birinci basamak hizmetlerini daha etkin ve kaliteli bir seviyeye ulaşmasını sağlayacak yönetmeliği; yıllar içinde

yaşadığımız tüm kayıplara, iş yükümüzün artmasına ve tükenmişliğin son sınırında olmamıza rağmen işimizi en iyi şekilde yaparak sabırla bekledik. Temmuz 2021’de açıkça ceza yönetmeliği olmanın ötesine geçemeyen bir yönetmelikle karşı karşıya kaldık. Buna emeğe rağmen bize uygun görülen ceza yönetmeliği artık bardağı taşıran son damla oldu. Bir sistemin yazılarak kurulamayacağını ancak ve ancak sahadan kişilerle bir araya gelip pratikten görüş alınarak kurulabileceğini defalarca dile getirmemize rağmen masa başında yazılan bu yönetmeliği kabul etmedik, etmeyeceğiz.” dedi.

Banvit

Banvit işçileri ağır çalışma koşullarına ve ücretlerindeki düşüşü protesto etmek adına 2.5 saatlik iş bıraktılar. Tek Gıda İş sendikasına üye olan ancak bir yıldır sendikanın yetki almasını bekleyen işçiler, son dönemde çalışma koşullarının ağırlaşması, mobing uygulamalarına ek olarak patronun masai ücretlerini eksik ödemeye başlaması, işçiler açısından bardağı taşıran damla oldu. Şirket yönetimi aylardır işçilere koşulların ve ücretlerin iyileştirileceği konusunda yalanlar söyleyerek işçileri kölece çalışma koşullarında çalışmaya zorluyor.

Pandemi koşullarını fırsata çeviren sermaye sahipleri, bu süreçte eşi görülmemiş bir servet kazanırken, işçileri ağır çalışma koşullarına mahkum ediyorlar. Pandemi sürecinde özellikle lojistik, sağlık çalışanları, tarım işçileri, hayvansal gıda sektöründe çalışanlar ve market işçileri, virüse maruz kalıp yaşamlarını yitirirken, bir çok işçi de bu koşullarda çalışmaya zorlandı. Sermayenin bu saldırıları, işçilerin birliği ve örgütlü mücadelesiyle engellenebilir. Beklemek, kazanmak bir yana kazanılmış hakların da kaybedilmesini getirecektir.

Mitsuba'da Fifti Fifti!

Kocaeli Gebze'deki Mitsuba Otomotiv patronlarının baskılarına rağmen, işçiler sendikal haklarını elde etmiş, toplu sözleşme hakkı kazanmışlardı. Bunu tanımayan patronlar, bu duruma itiraz ederek, dokuz işçiye de tazminatsız işten çıkarmıştı. Bunun üzerine eyleme geçen işçiler, kendilerini fabrikaya kapatıldılar.

Eylemler karşısında geri adım atmak zorunda

kalan patronlar, anlaşma yolları aramaya kalkıştılar. Yapılan pazarlık sonucunda patronlar, işten çıkarılan işçilerin tazminatları ödenmesi karşılığında sendikayı ve toplu sözleşmeyi kabul etti.

10 Ekim Anmaları

10 Ekim katliamı birçok ilde (İstanbul, Ankara, Mersin, Diyarbakır, Adana Balıkesir, Samsun vb.) düzenlenen toplantılarla anıldı. Anmalardaki havayı yansıttığını düşüncesiyle bir yoldaşın, Samsun'daki basın toplantısına ilişkin gözlemlerini okurlarımızla paylaşıyoruz.

“Son yıllarda sendikalar ve meslek odalarında bir gariplik var! Desinler diye eylem yapmayı moda haline getirdiler. Çıkalım, bir basın açıklaması yapalım, kaç kişi gelirse gelsin modundalar. Kendi üyelerinin bile çoğunun eylemden haberi yoksa kim gelecek alana? Bir çok kuruluş bir araya gelip, ha bire tartışılıyor sonunda küçük bir toplulukla basın açıklaması! Basın açıklamalarını durup dinleyen bile yok! Yoldan geçenler “çok kalabalıklar” diye dalga bile geçiyorlar!

Eskiden hiç değilse, telefon trafiği yaşanır, insanların gelmesi için her şey yapıldı. Herkes, bir kaç kişiyle görüşmek için görev alırdı. Şimdi eyleme bir gün veya saatler kala bir sosyal medya paylaşımı yapılıyor, duyan gelirse gelsin; bir kaç kişi de olsa yaparız mantığı. Zaten az kişi olunca, güvenlik güçleri de fazla ciddiye almıyor! Ters bir şey yapılsa, eylemcinin beş katı polis var. Onlar eyleme katılsa, daha ilgi çekici olacak!

Eylem çağırıcılarından, istenilen düzeyde olmasa da, yine KESK’in çevresinden insanların çoğunlukta olduğunu söyleyebiliriz. DİSK çağırıcı ama kimse var mıydı? Bilemiyorum! Samsun’da elimizi sallasak TÜMMOB’luya değer, kaç kişi vardı acaba? TTB’li var mıydı? Flamaları tutacak insan olsun yeter mantığıyla eylem yapmak mı daha iyi, yapmamak mı? Her zaman her eylemde boy gösteren, bu kuruluşların hiçbirisiyle ilgisi olmamasına rağmen hiç eksilmeyen, duyarlı insanlara teşekkür etmek gerek! Kadrolu eylemciler olmasa, flama ve bayrakları tutacak kimse olmayacak!

Hal böyle olunca, içerikte suya sabuna dokunmayan cinsten oluyor! “Bir şeyler diyelim de yasak savalım yeter” mantığı desek acımasız olmaz sanırım!”

Çarşıdan Aldım Bin Tane Eve Geldim Hiç Yok!

Nevzat Eraydın

Ekonomik kriz her yerde kendini hissettiriyor. Kriz derinleştikçe, yoksul halkın ve işçi sınıfının alım gücü de azalıyor. İşçi ücretlerine yılda bir kez enflasyona oranla zam yapılırken, tüketim ürünlerine neredeyse her gün zam üstüne zam geliyor. Gerçek enflasyonun devletin açıkladığı enflasyondan daha fazla olduğu halk tarafından biliniyor, fakat halkın bunun bilincinde olması onun ücret talebinde bir değişiklik yaratmaya yetmiyor.

Kapitalizmde, serbest piyasa düzeninde bu uygulamanın bir karşılığı yoktur. Ekonomi kötüleştikçe kriz derinleştikçe gelir dağılımının makas aralığı açıldıkça enflasyonun artması ve dövizin yükselmesi bu sonucu doğurur. Ekonomi düzelmeden fiyat artışlarını önlemeye yönelik göstermelik hamleler yapmak, halkın büyüyen öfkesini dindirmeye çalışmaktan başka bir şey değildir. Halktan kopuk bir yönetim halkın derdine de bir çözüm bulamaz. Bugün herhangi bir pazar yerini ziyaret etseler neler olduğunu anlayabilirler mi muamma! Halkın

Emeğin karşılığı düşük ücret olunca evdeki tencereyi kaynatmak da bir o kadar zorlaşıyor ve tencereyi doldurup kaynatmakla yükümlü olanlar, çaresizce en uygun fiyatlı ürünleri bulma yoluna koyuluyorlar. Marketlerdeki aşırı fiyat yüksekliği, halkı daha ekonomik olan pazarlarda alışveriş yapmaya yönlendiriyor. Pandemi sürecinde ekonomik kayıp yaşayan yoksul halk kredi kartlarıyla marketlerden yaptıkları alışverişlerin ve kabaran borcun karşısında tamamen ezilmiş durumda. Bankalara olan borçları dolayısıyla nakit paraya ulaşmak neredeyse imkansızlaşıyor. Doların sürekli artması da tüketim ürünlerinde fiyat artışına sebep oluyor. İktidar fiyat artışlarının sorumluluğunu önce çiftçilere yüklemeye çalıştı. Bunda başarılı olamayınca da zincir marketlere yüklenmeye başladı. Fiyat artışlarının bu marketlerden kaynaklandığını öne sürerek, marketlerdeki raf fiyatlarını denetleme kararı aldığını açıkladı. Aslında bu uygulama göstermelik ve halkı biraz olsun oyalama taktiğidir.

derdini ancak halkın içinde olan, onunla aynı nefesi soluyan, aynı hayatı paylaşanlar bilebilirler. Pazar fiyatlarının market fiyatlarından ucuz olması, insanların pahalılıktan şikayet etmesine engel değil. Pazar esnafı daha ucuz ürün satmasına rağmen ürünlerinin ellerinde kalmasından şikayetçiler. Bunun sebebini sordüğümüzda bizlere verdikleri cevap 'herkes marketten alıyor, market daha pahalı fakat kredi kartıyla alabiliyorlar. Herkes bankaların ve marketlerin esiri haline gelmiş durumda'. 17 yıldır pazarda yumurtacılık yapan esnaf; 'Hayatımda ilk defa veresiye defteri tutuyorum ve her geçen gün defterdeki liste çoğalıyor. Bir koli yumurta alan yarım koli alabiliyor' diyor. Pazar yerleri toplumun nabzının tutulduğu yerlerdir.

Vahşi kapitalizm insanlara bolluk içinde yokluk yaşatan bir sistemdir. Kapitalizmi yıkmadıkça, onu ortadan kaldırmadıkça insanlık hep yoksul ve aç yaşamaya mecbur olacak. Bu sistemi değiştirmek, daha iyi gelecek kurmak için birlikte örgütlü bir mücadele yürütmeye mecburuz.

Aşın Var mı?

Selami Yaşar

Varsayalım bu ülkede 10 milyon aşı karşıtı var... yoktur ya. Bu, göçmenlerle beraber % 11-12 eder. Bu ülkenin % 70-80'ini aşıladığınızda zaten toplum bağışıklığı kazanılıyor. Öyleyse aşı severlere aşı yapar işin içinden çıkarsınız.

Türkiye’de aşı karşıtlığından ziyade, aşı güven-sizliği var. Yani aşıya ve aşı yapılmasını önerenlere güvensizlik. Birkaç tane gerçek bilim insanı kendilerince aşı konusunda doğruları söylüyorlar. Onlar bile “şu anda tam bir şey söyleyemeyiz ama başka çare yok” diyorlar. Şu anda elimizde ki tek çare bu yani. “Sonunda farklı şeyler çıkma olasılığı olsa da yapılacak başka şey yok” anlamına geliyor!

Öyle bir ülke de yaşıyoruz ki, yöneticilerin söylediklerinin büyük bölümü doğru çıkmıyor. Seçilirse yoksul-varsıl ayrımı kalmayacak deniliyor; seçilince, işçinin bir ayda kazandığını varsılın çay-kahve parasına eşitliyorlar! Dünyanın en iyi aşısı “Sinovac” deyip daha sonra Biontech’le tamamlamayan yandı deniliyor! Hatta vurdulduğumuz Sinovakları dünyanın hiçbir ülkesi kabul etmediği için, yurt dışına çıkacaklara dördüncü doz yapılması kararlaştırılıyor. Yurt dışına çıkarsan Sinovak’ın anlamı yok, yurt içinde kalırsan anlamlı!

460 liraya alınan kanser ilacını 21 bin liraya getiren sistemden ve onların yöneticilerine güvenden bahsediyoruz! Güvenmemek mi, yoksa güvenmek mi daha doğru ? Biz aşı olanlar, güvendiğimiz için mi aşılandık yoksa başka seçeneğimiz olmadığı için mi?

Elbette 80 yaşındaki bir ninenin “kısırlık yapıyor-muş” diye aşından kaçınması normal değil. Elbette bilim insanlarından çok, söylentilere kulak asılması anlamsız. Ama bilim insanları satın alınmış olamaz mı? Ülkemizdeki, bilim kuruluna bir bakın! Binlerce yıl önce bilim uğruna kellesini veren bilim insanlarıyla benzerlikleri var mı? Bugün başka, yarın başka şeyler söyleyip işi onlara dayandıran politikacılara söyleyecek hiç sözleri yok! Sanıyorum biri kuruldan ayrıldı, o da ayrılış nedenini açıklamadı!

Aşı karşıtlarına ve aşıya güven duymayanlara karşı toptancı yaklaşımlarımız doğru değil. Bizler her denilen aşıyı yaptırmış olanların bile, içinde bir kuşku olduğunu biliyoruz. Bizimkisi denize düşen yılanı sarılır hikayesi. Onlar yılanı bile es geçiyorlar

belki ama hoş görmekten başka ne yapılabilir?

Bazılarımız, “onların sokakta dolaşması bizi hasta ediyor” diyorlar. Hastalıklarımıza neden olan o kadar fazla şey var ki? Örneğin, sokaklar kapanırken, işçilerin çalıştırılıp ölüme mahkum edilmesi! Canla başla çalışan sağlık emekçilerine reva görülmeyen ekipmanlar ve haklar! Korona’yı aratmayacak ölçüde kadın cinayetleri! Çocuk işçi ölümleri! Kaza adıyla perdelenen işçi katliamları! Doğal afet adı altında rantabl yapılaşmaların oluşturduğu felaketler!

250 km uzaklıkta ki Costal sahillerine Ayancık’ın tomrukları vurdu da insanlar kapış kapış. Ceset gelebilir uyarıları yapılıyor! Denize girenler insan cesediyle karşılaşma ihtimaliyle ürperiyor! Saymaya kalkışsak kitap olur... bizi hasta edecek şeylerden!

Elbette aşı olmayanlar sistemin çabuk işlemesinde aksaklık yaratıyordur. Ama “geldi gelecek” diye oyalayanlar da onlar değil elbette. Bilim insanları, ölenlerin ve hastanelik olanların büyük bölümünün aşısızlar olduğunu söylüyor. Buna rağmen insanlar aşı olmuyorsa; yapacak şey, aşı karşıtı olmayanları bulup aşılama. Onun içinse, seferber olmak. Seferberlik, yalnızca sağlık emekçilerinin seferber olması değil, tüm maddi olanakların ortaya sürülmesiyle olur! Seyyar aşı araçları ve istendiğinde sağlık emekçilerinin dinleneceği araçların oluşturulmasıyla olur. Seyyar ibadet aracına para bulunuyorsa, bunlara hayde hayde bulunur!

Ben aşı karşıtı değilim. Hatta ne derlerse uzattım kolumu! Üçüncü dediler onu da oldum. Hatta dördüncüye ramak kalmıştı ki, geri çektiler! Yani aşı bulamazken aşı manyağı olmama az kaldı! Buna rağmen, aşı karşıtları ve aşından kaçınanlara karşı düşmanca tavır takınmamak gerek diyorum. Asıl sorumluları unutup enerjiyi yine başka yerlere harcamamak gerek.

Gördüğünüz gibi ülke yöneticileri bile bazılarımız kadar aşı karşıtlarına karşı değiller. Onlar işi paraya tahvil ettiler mi, tamam! “Aşın yoksa, verir parayı test yaptırırın” diyorlar, o kadar!

Bu kafayla gidersek, kendimizi kolluk kuvveti gibi görüp, sokakta gördüğümüz kişilere aşı sormaya başlarız da, neler yaşarız bilinmez! Zaten çıkmaz da olan muktedirlerin ne güzel de işine yarar bu curcunalar! Nasılsa yolsuzluk, hırsızlık, yoksulluk, açlık ve benzeri krizleri yönetememezliklerini perdeleyecek başka şeyleri kalmadı ellerinde!

İşçinin Adı Yok

Nazım Kaldırım

Gül, sevdiklerini esir alır konuşmaya başlayınca. En çok konuştuğu kişiler devrimci ağbi ve ablaları. Onları bir araya getirdiğinde konuşacaklarının tamamını bitirmeye çalışıyor besbelli. Konuştuklarının hepsi, anlı şanlı sözcüklerle tarif edilen devrimci kurlarların ta kendisi aslında. O olması gerekeni anlatıyor, zorluk veya koşullar önemli değil onun için.

“Abi ben hiç resmî işte çalışmadım, benim neyim eksik çalışanlardan” diye başlıyor söze. “Çalışkanlık bende, öğretilen işi bir anlatmaya öğrenirim. İşten kaçmam. Hakkım neyse ona razı olurum. Gerçi haktan fazla vereni nerede bulacaksın bu devirde? Fazlayı bırak, hak yemek için sıraya geçmiş devlet ve devletin koruduğu bir sürü düzenbaz var” diyor.

“İlk kez resmî bir işe bu kadar yakın oldum. Seçimlerden sonra en yakınlarım sayesinde bir işe girebilme şansım doğdu. Söz verildi en güvendiğim kişiler tarafından. Ondan sonra şura senin, bura benim, ipe un serilmeye başlandı. Sanki istediğim iş genel müdürlük. Ben lazım olan herhangi bir yere, canla başla çalışmak için talibim. Bana önerilen iş sıradan bir iş zaten. Yahu Allah aşkına bu kadar zor mu bu işler? Zorsa nasıl oluyor da binlerce insan çalışıyor? Hangi kanalla giriliyor bu işlere? Siz bu işe kafa yoran insanlarsınız. Mücadelenize saygım da var. Bu konudaki düşünceleriniz ne? Beni ikna edecek bir yanıtınız var mı?” diyor!

Yok elbette. Daha doğrusu Gül’e verecek yanıtımız yok! İnsanların nasıl, ne şekilde işe girdiğini, girdikten sonra nasıl sömürüldüğünü, Gül bizden daha iyi biliyor. Güzel, tumturaklı sözcüklerle anlatamasa da, biliyor! Ama işe alınıp üç kuruşa çalıştırırken, sistemlerinin savunuculuğunu da üstlenecek birilerinin arandığını fark etmiş midir? Bilemiyorum!

“Şura senin, bura benim derken aradan aylar-yıllar geçti. Baktım bunlardan da bir halt olmayacak. Evde durup ev işleriyle ilgilensem, bana göre değil. Eşimin aldığıyla kıt-kanaat geçiniriz ama çalışmadan yapamam. Sıkılırım ben. Hem ben de eve katkıda bulunsam kötü mü? Dediğim gibi her iş gelir elimden. Ben pazarda çorba satarak, hem pazarcıların kursağına sıcak bir yiyecek girmesini sağlamış, hem de az çok bir şeyler kazanmış biriyim. Çalışmanın iyisi kötüsü yok benim için. Ne işlerde çalıştım ben! Yeterki onurumu zedeleyecek bir şey olmasın. Gerçi onurumu zedeleyecek hiçbir şeye meydan vermem. Kafasını dağıtırım, yeltenenin!

Dediğim gibi baktım bu verilen sözden bir şey çıkmayacak, bildiğim tekstil işine yöneleyim dedim. O iş benim işim aslında. İşe bir başladım mı, benden vazgeçecek bulunmaz. Çok çabuğum bu işte. Ben oyalanırken yorulan biriyim. Çalışmaya başlayınca kaptırıyorum kendimi. Bir kaç kişinin işini yapıyorum. Ama oralar güvencesiz işçilik. Yevmiyeciyiz yani. Çalışıp akşamdan akşama veya haftalık alıyoruz. Yevmiye 100-120 lira civarı!

Neyse beni herkes tanıdığı için, arkadaşlar bayram öncesi bir işten bahsettiler, görüşmeye gittim. Kapıdan girer girmez, midem bulandı kusacağım neredeyse. Patron öyle ukala, öyle megaloman ki anlatamam. Kapıdan itibaren silahlı, külahlı resimleriyle donatmış her yeri. Kendini beğenmiş biri. Kendimi ben de beğenirim ama onunkisi, başkasını beğenmeyen ukalalık seviyesinde. Kendi saldırgan resimlerinin yanında, kurt resimleri ve kurtbaşı işaretlerle donatılmış her yer. Arkadaşlara ‘bu ne’ dedim, ‘boşver sen işini yapacaksın, sana ne’ dediler. Biz işimizi yapınca kim olursa olsun bize ne diye ikna ettiler beni.

Başladık çalışmaya. Yaptığım işten memnun ama çaktırmıyor patron bozuntusu. Kendisine muhtaç olduğumuz gösterisi yapacak. Sanki o çalışıyor bize veriyor! Ulan salak biz çalışıp sana yediriyoruz, zorunlu olarak. Biz olmasak senin açlıktan nefesin kokar. Neyse çalışıyorum, işe de alıştım. Bayram öncesi yevmiyeler dağıtılıyor, baktım bir yevmiye eksik. ‘Ne oluyor’ deyince, bayram sonrası gelmeme ihtimaline karşı paramızı içeride tutup, tekrar gelmemiz için olduğunu söylediler. ‘Arkadaşlar, buna karşı mısınız’ dedim, herkes karşı. Ben paramı alırım diye isyan ettim, patron vermiyor. Daldım içeri, karşı olan diğerleri peşimden gelmedi. Tek başıma kalınca tırsacağımı sandı ama ağzıma geleni söylüyorum. Zaten taa işe başlarken uyuz olmuşum adama. Bir şey söylemeye kalkışınca, sıkıştırdım onu duvara. Adam

güçlü kuvvetli ama ben isyan edince kimseden korkmam!

Neyse allem-gallem edip, kalan paramı vermedi. Hırsım inince ben de vazgeçmek zorunda kaldım. Arkadaşlarım da ardımdan gelmemişlerdi! Bir daha bu işyerinde çalışmayacağımı söyledim, inandıramadım. Paramın bir bölümünü alamayınca, geleceğimi sanıyor patron. Aslında bana gereksinimi var ama çaktırmıyor! Beni zorunlu kılarak halletmeye çalışıyor işi. Param içerde kaldı ama bir daha gitmedim. Bir kaç kez haber gönderdim, adamda yüz yok ki! Oraya gideyim diyorum, kendime güvenemiyorum. Kayıtsız-kuyutsuz çalışmışız, işyerime saldırdı dese ben zararlı çıkarım. Devlet desen, senin gibi bir sürü insan var. Patronun devleti zaten devlet. Onlar varken seni savunacak değil ya! Haksız mıyım abi” diyor!

Haksız olur mu? Yerden göğe kadar haklı. Soru sormasına bile gerek yok. Çelişkileri bizden daha iyi saptamış, daha iyi anlatıyor, yalın haliyle. Herkesin kafasına girecek şekilde anlatıyor aynı zamanda. Alanlara çıkıp nutuk atanların yerine, alanlara Gül’ü çıkarsak bu gerçekleri bir çoklarından daha iyi anlatır belki de!

“Sonra bir iş ilanı için başvuru yaptım. Anlı-şanlı bir özel hastaneye yemek verecek şirkete eleman alınacakmış. Daha düzgün bir iştir diye başvurdum. Güvencesi de olur belki diyerek başvuru yapacağım. Bulaşıkçılıkmış ama olsun. Benim için önemli değil. Mesai saatleri belliymiş, fazla mesai bile alabiliyoruzmuşuz.

Başvuruyu yapar yapmaz kabul edildim. Beni öyle bir giyindirdiler ki, astronot gibiyim. ‘hijyen çok önemli bizde’ diyor bana işi anlatan kadın. Öyle deyince çok hoşuma gitti. Sıcakta zorlanacağım ama hastaneye verilecek yemeğin hijyenik olması çok önemli. Nasılsa alışırım bu kıyafetlere zamanla de-yip başladım işe.

Mutfağa girer girmez şok oldum. Yaşamım boyu öyle dağınıklık görmedim. Öyle pis bir yer çok az görülür! İşe başlamışım kaçsam, yakıştıramam kendime. Bir yeri düzeltmek için el atıyorum, bana işi anlatan kadın ‘dur şimdilik, yemeklerin araca yüklenme saati’ diyor. Yerin yüzeyindeki kesilmiş karpuzları, elemanlar çıplak elleriyle kaplara dolduruyorlar! Dolduranlardan bir diğ alanlar bile oluyor. Ortalık toz duman ve pislik içinde. Hal böyleyse beni neden böyle giydirdiler diyorum ama vereceğim yanıt yok!

Yemeklerin içine hangi kepçenin girip çıktığı belli değil. Yemekleri korumaya çalışıyorum, engel oluyorlar. İş çok aceleymiş, zamanında yemekler

yetişmezse sözlerinde durmamış olurlarmış. Acaba verdikleri sözde bu pislikler de var mı diyor, yanıt bulamıyorum!

‘Şimdiki dağınıklığa bakma düzelecek’ diyor kadın. Düzelecek bir şey göremiyorum ama astronot gibi dolaşıyorum. Her şeye rağmen buraları ben düzeltebilirim diye bekliyorum. Hatta buraların düzeltilmesi şart, yazık bu yemeği yiyecek hasta ve çalışanlara diyorum içimden.

Hengame bitince, ‘eleman eksikimiz var, şimdilik mesai saatleri uzayabilir, sorun etmezsin değil mi’ dedi kadın. ‘Fark etmez, mesai ücreti alıyorsam, şimdilik idare ederim’ deyince; ‘eleman eksigi tamamlanana kadar, mesai de veremiyoruz’ dedi.

Baktım bu iş boş iş. Köle arıyorlar kendilerine. Hem de her şeye göz yumacak köle! Oysa bende köle olacak göz var mı? Çıkarıp astronot kıyafetlerini, tam başlayamadan bıraktım işi!

Şimdi ben o rezaleti anlatsam, kimse bana inanmaz. Hatta beni mahkemeye verip tazminat isterler! O özel hastanenin yöneticilerine durumu anlatsam, o kötü koşullarda üretilen yemeği yerler de, bana inanmazlar. Bol bol reklam verirler ama yemeğin nereden geldiği umurlarında bile olmaz. O hastaneyi kontrole gelenler, başhekim odalarında ağırlanır ama tedarik zincirlerine bakmadan, bakmış gibi tutanak tutarlar! Ben ne yapayım, siz ne yapabilirsiniz ki?” diyor, hırçın, konuşkan ve asla boyun eğmeyen kadın işçi Gül!

Yapacağımız şeyler var aslında der demez; “abi bırakın yahu, ben sizi tanıdığımndan beri uğraşıyorsunuz, hala aynı yerlerde bile değilsiniz” diyor. Sonra, “Pazartesi bir iş başvurusu daha yapacağım. Dedim ya resmi işten umudumu kestim. Bakalım oralardan neler öğreneceğiz” diyor!

Asıl sorun da bu ya sevgili Gül. Asıl sorun seninle aynı mücadeleleri vermemize, hatta sen yaşayarak aynı mücadeleyi vermene, seninle çoğu şeyleri birebir aynı düşünmemize rağmen; seninle aynı yerlerde buluşamıyoruz. Onun için bu pespayeliklere ve bu sömürü tezgahlarına mahkumuz!

Evet çok şeyler söylüyoruz sevgili Gül. Çok da doğru şeyler söylüyoruz. Zaman gösteriyor söylediğimiz doğruları. Her söylediğimiz doğrular beş-on yıl sonra mutlaka gerçeğe dönüşüyor ama iş işten geçiyor. Hep onun için İşçi Sınıfı olmazsa olmaz diyoruz ya! Hep İşçi Sınıfın politik örgütü olmazsa olmaz diyoruz ama başaramıyoruz! Sen sen ol da omuz ver bize, biz de sana! Bak o zaman sen ve biz doğrularımızın doğruluğunun hazzını yaşar mıyız yaşamaz mıyız, hem de günü geçmeden?!

Sermaye Merkezileştikçe Mülksüzleşme Büyüyor!

Ender Aztopal

1980'lerde yaşadığımız günler aklımıza geldiğinde kendini burjuvazinin öznesi sanan ve vazgeçilmez olduklarını düşünen bir sürü iş erbabına rastlamışızdır. Biraz da öyleydi. Çünkü kazançlar iyi, hatta yanında çalışanların kazançları da hatırı sayılır düzeydeydi. Bir bakıma iyi yaşıyorlardı. Her ne kadar büyük burjuvazi, daha farklı alemlerde yaşasa ve onların kazandığının onlarca, hatta yüzlerce katını kazansa da haksız değillerdi.

Bakkallar, gıda toptancıları, terziler, mefruşat toptancıları ve satıcıları, ayakkabı imalatçıları ve satıcıları, motor ustaları, kaportacılar ve benzeri sanayi erbabını bunlara örnek gösterebiliriz. Bu her zaman burjuvaziden kopacak grup, o zamanlar en iyi yaşayanlardı, bizim gözümüzde. Çünkü ancak onları ve yaşamlarını görebiliyorduk! En büyükleri zaten göremiyorduk. Onların sürekli varsıllaştıklarına tanık oluyorduk. Onlara gün gelip yoksullaşacaklarını söylerken tam inanmıyorduk belki de. Öyle denilmesi gerektiği için söylüyorduk. Çünkü sürekli kazanan bir grubun yoksullaşacağı hayal gibiydi!

Zaman geçip AVM'ler çoğalınca; zincir marketler, mahalle aralarına kadar girip, sokak başlarını bile tutunca, bakkallar ortadan kalktı. İşin kötüsü, burnundan kıl aldırmayan zalim bakkalın yanında, bakkal amca da gitti.

Hal böyle olunca gıda toptancıları da yavaş yavaş çekildiler piyasadan. Çekilmeyenler, kırsal kesime hitap etmeyi önceden tasarlayanlarla, borç-harç içinde boğuşmayı göze alanlardan oluşuyor!

Büyük konfeksiyon işletmeleri ve onlara hizmet eden küçükleri piyasaya çıkınca; önce terziler tası tarağı topladı, peşinden de kumaş ve mefruşat toptancıları. Satıcılardan hala direnenler var ama eski günleri mumla aradıkları belli. Yaşam koşulları, eskiden çalıştırdıkları işçilerinin düzeyinde bile değil. Çoğunluğu işçi çalıştırmayı bırakıp, ailece işin içine girdikleri için şimdilik ayaktalar!

Ayakkabı imalatçıları ve ustaları da aynı duruma düştüler. Onların ürettiklerinin yarı fiyatına üreten büyük işletmeler, gün gelip piyasada tek kaldıklarında o günlerin hıncını çıkaracaklarını biliyorlardı! Ayakkabıcılarla birlikte, tedarikçilik yapanlar da tası tarağı toplayıp, iş aramaya başladılar!

Motor ustaları ve sanayi esnafının yerini büyük

firmaların acenteleri alınca, hem parçacılar hem de ustalar yavaş yavaş çekilmeye başladılar. Çok bildik ve ikinci el piyasasına hizmet verenler ayakta durmaya çalışıyorlar ama onların da yavaş yavaş sonları geliyor.

Bu saydıklarımıza bir çok esnaf erbabını ekleyebiliriz. O zamanlar esnaf olmak ayrıcalıktı. Patron deyince esnafı anlıyorduk. Onlar da kendilerinden başka patron tanımıyorlardı. Tıpkı, kendine yetenden biraz fazlasını üreten, özellikle sanayi ürünü üreten köylüler gibi!

Şimdi bunların bir çoğu, tası tarağı toplamıyorsa bu, küçük işletmelerden ayrılmanın zorluğundan kaynaklı. Kendini patron sanan köylü, tarla ve bahçesini bırakıp ne yapacak? Esnaf daha kötü. Bırakırken bile ipoteklerle karşı karşıya esnaf. Bu yılın vergileri ödense bile gelecek yılın vergilerinin hesabı bile yapılmış onlar için. Tüm varlığını bitirmeden işine son vermeyi yasaklamışlar sanki!

Kısacası, her şey büyük burjuvazinin eline geçiyor ve her şeyi onlar idare ediyor artık. Bu, kapitalist sistemin gelişmesidir. Her kârlı ürünün en kârlı bölümüne bir mafya lideri gibi çökmenin adı kapitalizm. Hal böyle olunca, işçi sınıfının saflarına her yıl milyonlar katılıyor ama ne katılanlar farkında, ne de işçi örgütleri! Öyle olunca da, işçi sınıfının saflarının yoğunluğu artmasına rağmen işçi örgütlerinden uzaklaşmalar daha da artıyor!

Çare, bu durumları doğru gözlemleyip, tahlil edecek işçi örgütlerinin oluşmasındadır. İşçi gibi düşünüp, işçi gibi yaşamayan ve işçi sınıfına yeni katılımların bile farkında olmayanlarla bu sorunlara çare bulunması mümkün değil!